

Posudek oponenta na diplomovou práci Bc. Lucie Kynčilové „Přechod do dospělosti: Odchod dětí z domova rodičů ve vybraných zemích střední Evropy“

Diplomová práce studentky Lucie Kynčilové „Přechod do dospělosti: Odchod dětí z domova rodičů ve vybraných zemích střední Evropy“ má celkem 108 stran včetně obsahu, seznamu tabulek a obrázků, seznamu použité literatury a závěrečných příloh. Text je dělen do šesti na sebe navazujících kapitol včetně úvodu a závěru. Autorka si již v úvodní části stanovila tři hlavní cíle. Prvním je analýza vybraných faktorů ve sledovaných zemích a snaha zjistit jejich vliv na odchod dětí od rodičů. Druhým cílem bylo provést porovnání časování odchodu od rodičů ve sledovaných zemích a posledním stanoveným cílem zjištění pořadí a časování vybraných událostí přechodu do dospělosti v těchto zemích. Autorka ke splnění cílů postupovala systematicky od úvodní po závěrečnou část práce.

Zatímco ve druhé a třetí kapitole se autorka věnuje spíše obecnějším tématům popisu metodologie, zdrojů dat a demografické situace studovaných zemí, čtvrtá kapitola představuje přechod k více analytické části práce. Tato kapitola vysvětluje koncept životních drah a pro případné nezasvěcené čtenáře i stručně demografii jako vědní obor. Klíčové je však představení konceptu procesu odchodu dětí z domova rodičů v rámci přechodu do dospělosti. Zároveň zde lze nalézt seznam dalších studií nebo odborných textů zabývajících se tematikou odchodu dětí z domova rodičů.

Pátá kapitola je rozhodně stěžejní částí práce. Právě v ní, tedy zhruba v polovině předkládaného textu, se autorka začíná věnovat samotné analýze časování odchodu dětí z domova rodičů ve třech zkoumaných zemích – tedy České republice, bývalém Východním Německu a Polsku. Po podrobném popisu výběrových souborů zkoumá autorka nejprve jednotlivé státy odděleně a následně vytváří model vzájemně porovnávací všechny tři země. Zároveň studuje posloupnost vybraných událostí procesu přechodu do dospělosti.

Za pomoci analýzy přežívání a Coxovy regrese jsou v textu postupně odkrývány zákonitosti osamostatňování se mladých lidí narozených v letech 1952–1972 ve sledovaných zemích. Jedná se tedy o jejich chování odehrávající se z větší části před koncem 90. let 20. století. Autorka dostupná data analyzovala velmi podrobně. Vliv faktorů ovlivňujících časování odchodu mladých lidí od rodičů zkoumala jak odděleně, tak také ve společném modelu. Výsledky stručně a jasně komentuje, dokládá přehlednými grafy a hledá mezi faktory i zkoumanými zeměmi možné souvislosti.

Autorka se bohužel nevyvarovala drobných, spíše formálních, nedostatků jako jsou chybné popisky v některých grafech (obr. 1, 18), špatné psaní čísel a procent nebo překlepy. Rušivé je pak opakování stejné informace několikrát v relativně krátkém úseku práce (str. 48). Nepřesné je, bohužel, i citování prací uvedených v seznamu použité literatury – některé citace z textu nejsou uvedeny v seznamu a naopak na některé práce ze seznamu není pak odkazováno v textu a nebo jsou odkazy nepřesné.

Celá práce je psána jasnou a podrobnou formou. Některé pasáže se mohou zdát snad až příliš podrobné nebo rozvláčné, nicméně tento fakt činí práci srozumitelnou širokému okruhu čtenářů nejen z řad demografů. Snad jen čtenáři nedostatečně ovládající anglický jazyk by narazili na problém u citací z anglicky psaných zdrojů. Přestože to není povinností autorky, její jazykové vybavení jí jistě dovoluje uvést alespoň volný překlad či vysvětlení uvedené citace například do poznámky pod čarou, protože i při plném porozumění anglickému textu je někdy obtížné pochopení jeho významu a souvislostí vlivem jeho vytržení z kontextu.

Předkládaná práce je zajímavá nejen z hlediska obsahového, ale i metodického a nezbývá doufat, že na ní v budoucnu bude navázáno. Vzhledem k detailnímu popisu použitých výpočetních postupů a metod

se práce může stát i metodickým vodítkem pro další autory. Vzhledem k uvedenému doporučuji přijmout diplomovou práci Bc. Lucie Kynčilové „Přechod do dospělosti: Odchod dětí z domova rodičů ve vybraných zemích střední Evropy“ k obhajobě.

V Praze dne 10. září 2008

Mgr. Klára Tesárková
oponent